

संस्कृतबालादर्शो षष्ठः पाठः ॥ ६

नौका ।	षकटम् ।	
इयं नौका ।	इदं षकटम् ।	
नाविकः ।	चन्द्रः ।	शाकटिकः ।
क्षेपणी ।	पादः ।	कशा ।
नदी ।	नारी ।	चक्रम् ।

आवाम् ।

युवाम् ।

आवां शकटेन गृहं गच्छावः । युवां नौकया नदीं तरथः । नाविकः क्षेपण्या नौकां क्षिपति । शाकटिकः कशया वृषभौ ताडयति । शकटं चक्राभ्यां गच्छति । लता पुष्पैः लसति । बालकः हस्तेन चन्द्रम् आह्वयति । जनाः पादाभ्यां गच्छन्ति । नारी पत्या विलसति ॥

क) प्रश्नाः ।

१ ॥ युवां केन गृहं गच्छथः?	आवां शकटेन गृहं गच्छावः ।
२ ॥ लता कैः लसति?	लता पुष्पैः लसति ।
३ ॥ नारी केन विलसति?	नारी पत्या विलसति ।
४ ॥ आवां कया नदीं तरावः?	युवां नौकया नदीं तरथः ।

५ ॥ शकटं काभ्यां गच्छति?	शकटं चक्राभ्यां गच्छति ।
६ ॥ जनाः काभ्यां गच्छन्ति ?	जनाः पादाभ्यां गच्छन्ति ।
७ ॥ नाविकः कया नौकां क्षिपति ?	नाविकः क्षिपण्या नौकां क्षिपति ।
८ ॥ शाकटिकः कया वृषभौ ताडयति?	शाकटिकः वृषभौ कशया ताडयति ।
९ ॥ बालकः कथं चन्द्रम् आह्वयति ?	बालकः हस्तेन चन्द्रं आह्वयति ।

ख) तद् शब्दस्य रूपैः वाक्यानि पूरयत ।

१। _____ नाविकः नौकां क्षिपति ।	सः नाविकः नौकां क्षिपति ।
२। _____ लता कुसुमैः विलसति ।	सा लता कुसुमैः विलसति ।

ग) लट् रूपैः वाक्यानि पूरयत ।

१। इमे बालाः पादाभ्यां पाठालयं (गच्छ्) ।	इमे बालाः पादाभ्यां पाठालयं <u>गच्छन्ति</u> ।
३। वयं कर्णाभ्यां शब्दम् (आकर्ण्) ।	वयं कर्णाभ्यां शब्दम् <u>आकर्णामः</u> ।
३। नासिकया वयं गन्धं (जिघ्र्) ।	नासिकया वयं गन्धं <u>जिघ्रामः</u> ।
४। बालकाः विद्यया (लस्) ।	बालकाः विद्यया <u>लसन्ति</u> ।

शब्दसंग्रहः śabdasaṅgrahaḥ = Vocabulary

नौका = *f* boat, नाविकः = *m* boat man, क्षेपणी = *f* oar, शकटम् = *n* cart, शाकटिकः = *m* cart man, कशा = *f* whip, चक्रम् cakram = *n* wheel, पादः = *m* foot, नारी = *f* woman, आवाम् = we two, युवाम् = you two, तरथः = *P.* you two cross, क्षिपति = *P.* pushes, वृषभः = *m* bull, ताडयति = *P.* beats, whips, आह्वयति = *P.* calls, invites, जिघ्रति = *P.* smells, आकर्ण् = *P.* listen,